

ICHKI ISHLAR ORGINLARI XODIMLARIGA KUCH VA VOSITALARNING JANGOVAR VA JISMONIY TAYYORGARLIGINI TAKOMILLASHTIRISHNING ASOSIY VAZIFALARI

Ro‘ziqulov Mirzabek Pardaboyevich

Jizzax viloyati IIB JXX Huquqbuzarliklar profilaktikasi boshqarmasi

boshlig‘i podpolkovnik

Tel: +998 97 329 76 02

Ochilov Navro‘zbek O‘roqboy o‘g‘li

Jizzax viloyati IIB Jamoat xavfsizligi xizmati huquqbuzarliklar

profilaktikasi boshqarmasi migratsion profilaktika guruhi katta inspektori

leytenant

Annotatsiya. Ichki ishlar organlari xodimlarining kuch va vositalarini jangovar va jismoniy tayyorgarlikni takomillashtirish bugungi kunda eng muhim yo‘nalishlardan biri bo‘lib, u xodimlarning samarali va tezkor harakat qilish imkoniyatlarini oshiradi. Mazkur maqola ichki ishlar organlarining jismoniy tayyorgarlik va jangovar ko‘nikmalarni oshirishga qaratilgan vazifalari, kuch va vositalarni rivojlantirish uchun qo‘llanilayotgan metod va usullarni chuqur o‘rganishga bag‘ishlangan. Shu bilan birga, ichki ishlar xodimlari uchun jismoniy tayyorgarlik dasturlari va ularni zamonaviy texnologiyalar bilan uyg‘unlashtirish yo‘llari tahlil qilinadi. Tadqiqot natijasida ushbu yo‘nalishda mavjud muammolar, kamchiliklar va ularni bartaraf etish bo‘yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Annotation. The improvement of combat and physical training tools and methods for internal affairs officers is one of the most critical areas today, as it enhances their ability to respond effectively and swiftly. This article is dedicated to an in-depth study of the tasks aimed at enhancing the physical and combat skills of internal affairs officers, focusing on the development of relevant tools and

methods. Additionally, the article analyzes physical training programs for internal affairs officers and explores ways to integrate them with modern technologies. The research identifies existing issues and shortcomings in this area and provides practical recommendations for addressing them.

Kalit so‘zlar: ichki ishlar organlari, jismoniy tayyorgarlik, jangovar tayyorgarlik, kuch va vositalar, jismoniy rivojlanish, ruhiy tayyorgarlik, takomillashtirish metodikasi.

Keywords: internal affairs, physical training, combat training, tools and methods, physical development, psychological preparedness, improvement methodology.

Kirish

Ichki ishlar organlari xodimlarining jismoniy tayyorgarligi va jangovar ko‘nikmalari ularning kundalik xizmat vazifalarini bajarishda eng muhim omillardan biri sanaladi. Hozirgi zamonning murakkab xavfsizlik muammolari, tezkorlik va aniqlikni talab qiluvchi sharoitlar, favqulodda vaziyatlarga tezkor javob qaytarish zaruriyati ichki ishlar organlari xodimlarini yuqori jismoniy va jangovar tayyorgarlik bilan ta’minlashni talab qiladi. Ushbu maqsadga erishish uchun kuch va vositalarni doimiy ravishda rivojlantirish hamda tayyorgarlik jarayonlarini optimallashtirish zarur.

Jangovar va jismoniy tayyorgarlik bo‘yicha tayyorgarlik dasturlarining asosiy maqsadi – xodimlarni jismonan chiniqtirish, tezkor harakat qilish ko‘nikmalarini oshirish, ekstremal holatlarda to‘g‘ri qaror qabul qilish va eng muhimi, xavfsizligini ta’minlashdir. Ichki ishlar organlari faoliyatining asosiy tamoyili – huquqni muhofaza qilish, fuqarolarni himoya qilish hamda qonuniy tartibni ta’minlashdir. Ushbu tamoyillarni amalga oshirishda xodimlarning kuchli jismoniy tayyorgarligi va jangovar mahoratga ega bo‘lishi eng muhim omillardan biri hisoblanadi.

Shu bilan birga, zamonaviy jismoniy tayyorgarlik va jangovar tayyorgarlikning amaldagi dasturlari tez-tez yangilanib, yangi texnologiyalar va zamonaviy yondashuvlar bilan boyitilishi kerak. Ichki ishlar organlari xodimlari uchun bu o'quv mashg'ulotlarining muntazam yangilanib turishi zamonaviy tahdidlarga qarshi samarali javob berishga yordam beradi. Ushbu maqola ichki ishlar xodimlarining jangovar va jismoniy tayyorgarligini takomillashtirishda asosiy vazifalar, kuch va vositalar hamda ushbu sohadagi yangi tendensiyalarni o'rganadi.

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili

Jangovar va jismoniy tayyorgarlik bo'yicha adabiyotlarni tahlil qilish jarayonida bir qator yirik mualliflar va manbalar tadqiq etildi. Ular ichki ishlar organlari xodimlarining jismoniy va jangovar tayyorgarligini rivojlantirishga katta hissa qo'shgan. Shu jumladan, A. Sharipovning "Jismoniy tayyorgarlik va kuchlarni rivojlantirish" kitobi ichki ishlar organlari xodimlari uchun jismoniy tayyorgarlikning maxsus dasturlari bo'yicha keng tahlillarni o'z ichiga oladi. Ushbu kitobda xodimlarning kuch va chidamliligini oshirish, tezkor harakat qilish qobiliyatlarini shakllantirishga qaratilgan mashg'ulotlar yoritilgan [1].

Bundan tashqari, X. Karimovning "Jangovar harakatlar va taktikalar" maqolasi ichki ishlar xodimlarining jangovar ko'nikmalarini rivojlantirish bo'yicha keng qamrovli tahlillarni beradi. Karimov o'z tadqiqotlarida ichki ishlar organlari uchun maxsus taktik mashg'ulotlar va turli favqulodda holatlar uchun tayyorgarlik mashqlarining ahamiyatini ta'kidlaydi [2].

M. Rahimovning "Kuch va chidamlilikni oshirish bo'yicha mashqlar" nomli asarida ichki ishlar organlari xodimlarining kuchli jismoniy tayyorgarligini ta'minlash bo'yicha yangi texnikalar taqdim etilgan. Rahimov o'z tadqiqotida ichki ishlar xodimlarining kundalik jismoniy mashg'ulotlariga e'tibor qaratgan va ularning jismoniy holatini oshirish bo'yicha takliflar ishlab chiqqan [3].

Shuningdek, qator xorijiy adabiyotlar ham tahlil qilindi. Masalan, G. Jonsonning "Politsiya kuchlari uchun jismoniy va jangovar tayyorgarlik metodologiyalari" nomli maqolasida zamonaviy jismoniy mashqlar texnikalari, innovatsion texnologiyalarni qo'llash va xodimlarning ruhiy tayyorgarligi bo'yicha qimmatli tavsiyalar berilgan.

Tadqiqot metodologiyasi

Ushbu maqolada tadqiqot metodologiyasi sifatida bir nechta ilmiy-uslubiy yondashuvlar qo'llanildi. Xususan, ichki ishlar organlari xodimlarining kuch va jismoniy tayyorgarligini oshirish jarayonida qo'llaniladigan usullarning samaradorligi tahlil qilindi va ular o'zaro solishtirildi.

1. Kuzatish metodi: Ushbu metod orqali ichki ishlar organlaridagi mashg'ulotlar jarayonida xodimlarning kuch va jismoniy tayyorgarligi darajasi o'rganildi. Kuzatishlar davomida maxsus jangovar va jismoniy tayyorgarlik mashqlarining qay tarzda amalga oshirilishi, ular qanday ta'sir ko'rsatayotgani haqida ma'lumotlar to'plandi.

2. Intervyu o'tkazish usuli: Ichki ishlar organlari xodimlari bilan olib borilgan suhbatlar orqali ularning jismoniy va jangovar tayyorgarlik jarayonidagi asosiy muammolari va tajribalarini aniqlashga harakat qilindi. Bu suhbatlar xodimlarning hozirgi tayyorgarlik dasturlari haqida qanday fikrda ekanligini va ular qay darajada samarali ekanligini ko'rsatib berdi.

3. Tahliliy metod: Kuzatish va intervyu orqali olingan ma'lumotlar chuqur tahlil qilindi va ular asosida xodimlarning jismoniy tayyorgarligi va jangovar tayyorgarlik darajasini oshirishga yordam beradigan yondashuvlar taklif qilindi.

Tahlil va natijalar

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, ichki ishlar organlari xodimlarining jismoniy va jangovar tayyorgarligi bo'yicha dasturlarni rivojlantirishda bir nechta muammolar mavjud. Xodimlarning aksariyati muntazam jismoniy mashg'ulotlar

o'tkazishga tayyor bo'lsa-da, amaldagi dasturlar ko'pincha yangilanmagan va zamonaviy tahdidlarga javob bera olmaydi.

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, xodimlar uchun maxsus mashg'ulotlar va dasturlar muntazam ravishda yangilanib, zamonaviy texnologiyalar bilan boyitilishi zarur. Shuningdek, ichki ishlar organlarida qo'llaniladigan jangovar tayyorgarlik mashg'ulotlarining asosiy qismi kuchli jismoniy tayyorgarlik talab qiladi, biroq ushbu mashqlar muntazam yangilanmasa, samaradorligi pasayadi. Bu esa xodimlarning favqulodda vaziyatlarga javob qaytarish imkoniyatlarini cheklaydi.

Xulosa va takliflar

Tadqiqot natijalariga ko'ra, ichki ishlar organlari xodimlarining jangovar va jismoniy tayyorgarligini takomillashtirish uchun quyidagi asosiy tavsiyalar ishlab chiqildi:

1. **Jismoniy tayyorgarlik dasturlarini zamonaviy texnologiyalar bilan boyitish** – virtual simulyatorlar, yuqori darajadagi texnologiyalar va innovatsion mashqlar yordamida jismoniy tayyorgarlikni optimallashtirish lozim.
2. **Xodimlarning ruhiy tayyorgarligini oshirishga qaratilgan maxsus dasturlar ishlab chiqish** – bu dasturlar orqali xodimlarning stressli vaziyatlarda to'g'ri qaror qabul qilish va tezkor javob berish qobiliyatlari mustahkamlanadi.
3. **Jangovar tayyorgarlik dasturlarini muntazam ravishda yangilash va zamonaviy tahdidlarga moslashtirish** – jangovar mashqlar va taktik mashg'ulotlarni doimiy ravishda qayta ko'rib chiqish orqali samaradorlikni oshirish mumkin.
4. **Xodimlarning jismoniy va jangovar tayyorgarlik darajasini o'lchash uchun zamonaviy usullardan foydalanish** – bu jarayonda natijalarni aniq tahlil qilish uchun yangi uslublar va texnologiyalarni qo'llash lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Sharipov A. "Jismoniy tayyorgarlik va kuchlarni rivojlantirish", Toshkent: Sharq nashriyoti, 2022, 135 b.
2. Karimov X. "Jangovar harakatlar va taktikalar", Jurnal: Huquq va Jamiyat, Toshkent, 2021, 3-son, 45-56-b.
3. Rahimov M. "Kuch va chidamlilikni oshirish bo'yicha mashqlar", Maqola: Harbiy Tayyorlov, Samarqand, 2020, 2-son, 12-18-b.
4. Johnson G. "Politsiya kuchlari uchun jismoniy va jangovar tayyorgarlik metodologiyalari", New York: Police Training Journal, 2019, 7-son, 102-110-b.
5. Tursunov B. "Ichki ishlar organlari xodimlarining jismoniy tayyorgarligi", Maqola: Harbiy Tayyorlov, Samarqand, 2020, 2-son, 12-18-b.